

Nova zakonodaja o uporabi brezpilotnih letalnikov

Urban Žitko , mag. inž. gozd., Gozdarski inštitut Slovenije, Oddelek za gozdno tehniko in ekonomiko

Objavljeno na spletu 12.01.2021

31.12.2020 je začela veljati nova EU zakonodaja o sistemih brezpilotnih zrakoplovov (Uredba o izvajanju izvedbene uredbe Komisije (EU) o pravilih in postopkih za upravljanje brezpilotnih zrakoplovov (Uradni list RS, št. 195/20). Vloge za nova dovoljenja za izvajanje letalske dejavnosti se vlaga samo še po novi zakonodaji.

Celotno koledarsko leto 2021 je prehodno obdobje, ko bodo obstoječa dovoljenja za izvajanje letalske dejavnosti še veljala do izteka veljavnosti, po izteku pa bo treba pridobiti novo dovoljenje (ponovna registracija tudi za obstoječe operaterje, uskladitev uporabe brezpilotnih letalnikov z novo zakonodajo). Za imetnike starih dovoljenj/potrdil v prehodnem obdobju je relevantna zakonska

podlaga Uredba o sistemih brezpilotnih zrakoplovov s spremembami (Uradni list RS, št. 52/16, 81/16 – popr. in 195/20), ki določa, da imetniki dovoljenj po tej uredbi lahko izvajajo letalsko dejavnost do največ 31. 12. 2021 (konec prehodnega obdobja) oz. do izteka dovoljenj/potrdil.

Za uskladitev z novo zakonodajo glede uporabe brezpilotnih letalnikov so potrebni premisleki glede načina, kako bomo delali z dronom (glede na našo dejavnost, npr. ali ga bomo uporabljali le za raziskovalne namene v gozdu, izven pozidanih območij, ali tudi v urbanem okolju). Drug premislek se nanaša na število pilotov v organizaciji (en/več), saj od tega zavisi obveznost izdelave operativnega priročnika.

Operater brezpilotnega letalnika je lahko fizična oseba ali pa organizacija. Organizacija ima lahko več pilotov, v tem primeru je potrebno izdelati t.i. operativni priročnik, ki zajema natančno dokumentacijo o tem, kdo je odgovorna oseba, kdo lahko pilotira, s čim lahko leti, kdo je skrbnik letalnega sistema ipd. Operativni priročnik je načeloma permanentni dokument, kar pomeni, da se ga izdelava enkrat. Če se znotraj organizacije določi le enega pilota, potem operativnega priročnika ni potrebno izdelati.

V Sloveniji je za brezpilotne letalnike pristojna (za izobraževanje, izpite in registracije) Javna agencija za civilno letalstvo Republike Slovenije (CAA, [povezava](#)). Izpit je vezan na osebo, registracija pa na organizacijo. Izpit je brezplačen, registracija pa stane okrog 40 €.

V novi zakonodaji se spreminjajo tudi kategorije in pravila znotraj kategorij, velikost nekaterih radijev okrog območij, kjer ni dovoljeno leteti (npr. heliport) itd. Na strani CAA najdemo pregled nad UAS geografskimi območji, ki so kategorizirana glede na pozidavo in omejitve letenja, območja, namenjena vzletanju itd. ([povezava](#))

Odprta kategorija zajema letenje z evropsko homologiranimi droni. V praksi se izkaže, da na prodajnih policah evropsko homologiranih dronov (še) ni, zaradi težav EU pri certificiranju. A3 podkategorija odprte kategorije je primerna za raziskovalne namene v gozdarstvu; omejitve – najmanj 150 m stran od pozidanega urbanega območja oz. objektov, do 25 kg težak dron. Podkategorija A1 in A2 pa s pozidanimi zemljišči (po evropski zakonodaji) nista omejeni, omejitev za podkategorijo A1 je letenje nad skupino ljudi. V Sloveniji imamo dodatne državne zakonodajne omejitve in sicer v odprti kategoriji ni dovoljeno leteti v pozidanem urbanem območju, ima pa to določilo izjemo. Izjema je letenje nad lastnikovim zemljiščem, potrebuje se dovoljenje lastnika, dodatna omejitev je tudi teža drona pod 500 g (npr. Mavic Mini), let je treba najaviti pri Agenciji za civilno letalstvo ([povezava na obrazec za najavo leta](#)). Ti pogoji dovoljujejo npr. podjetnikom, ki se ukvarjajo s pregledom streh iz zraka, nadaljevanje opravljanja dejavnosti znotraj navedenih omejitev.

Obrazci za imetnike starih dovoljenj/potrdil v prehodnem obdobju:

- Obrazec najava leta: [povezava](#)

Koristne povezave:

- Plačljiva storitev, namenjena vodenju evidence o letih na enem mestu: dronelogbook.com

Na spletni strani Javne agencije za civilno letalstvo Republike Slovenije je moč najti vse podrobnosti o

novi in obstoječi slovenski in evropski zakonodaji o brezpilotnih zrakoplovih: povezava

Znotraj mednarodnega projekta Smallwood, v katerem sodeluje Gozdarski inštitut Slovenije, Oddelek za gozdno tehniko in ekonomiko je švedski kolega v kratkem poročilu zapisal nekaj zanimivih opažanj o načinu dela, uporabi in potencialni uporabi brezpilotnih letalnikov (dronov) v gozdarstvu (angl.). [POVEZAVA](#) do prispevka